

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.286/2010/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Nikházy László (3525 Miskolc, Dózsa György utca 7.) ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve, címe I. rendű és II.rendű felperes neve, címe II. rendű felperesnek, a dr. Kovács István (3530 Miskolc, Corvin utca 15. II/1.) ügyvéd által képviselt **alperes neve, címe** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 21.P.20.591/2008/31. számú ítélete ellen a II. rendű felperes részéről 32. sorszám alatt előterjesztett és 36. sorszám alatt indokolt fellebbezés, valamint az alperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperes által a II. rendű felperesnek fizetendő marasztalás tőkeösszegét 2 692 018 (kétfmillió-hatszázkilencvenkétezer-tizenhatsz) Ft-ra felemeli azzal, hogy ebből 692 018 (hatszázkilencvenkétezer-tizenhatsz) Ft után köteles az alperes 2007. február hó 19. napjától kezdődően a késedelmi kamatfizetésre. Mellózi a II. rendű felperes kötelezését az alperes javára perköltség fizetésére azzal, hogy a II. rendű felperes és az alperes maguk viselik a saját költségüket, továbbá az alperes által az államnak az állami adóhatóság külön felhívására megtérítendő le nem rótt kereseti illeték összegét 164 445 (százhatvannégyezer-négyszáznegyvenöt) Ft-ra felemeli, egyebekben az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az ítéltábla az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II. rendű felperesnek 21 959 (huszonegyezer-kilencszázötvenkilenc) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 10 200 (tízezer-kétszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperesek 2006. november hó 18. napján **M.** nagyközség belterületén balesetet szenvedtek azáltal, hogy az **XXX-000** forgalmi rendszámú személygépjárművet vezető **M. R.** ittasan - 2,26 ezrelék véralkoholszint mellett - nem az út- és látásviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedve elvesztette a gépjárműve feletti uralmát és összeütközött az I. rendű felperes által vezetett **YYY-000** forgalmi rendszámú **S. S.** típusú személygépkocsival.

A II. rendű felperes a baleset következtében a jobb oldali falcsonti területen hosszanti irányú, mintegy 10 centiméteres mély, zúzott, repesztett sebet, agyrázkódásos sérülést, a jobb válltájék és a jobb felkar tenyérnyi hámphorzsolásos, zúzódásos sérülését, a jobb csípőtájék zúzódásos sérülését, léprepedéses sérülést szenvedett el. Ellátását a B. Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház Ambulanciáján végezték, ahonnan 2006. november hó 24. napján otthonába bocsátották. Fennálló hasi panaszai miatt mentő szállította a K.-i Kórház Sebészeti Osztályára, ahol a hasi ultrahangvizsgálat a léprepedés gyanúját vetette fel. Emiatt megműtötték, a sérült lépet eltávolították, valamint a hasüregben levő folyadékot és az alvadt vért kiürítették. A lépeltávolítás önmagában maradandó fogyatékossgot eredményezett. A kórházból 2006. december hó 8. napján bocsátották haza a II. rendű felperest, akit ezt követően ápolni, gondozni kellett, valamint korlátozott volt a korábban végzett ház körüli munkában is.

A M. Városi Bíróság a **ügyszám1** szám alatt folyamatban volt büntetőeljárásban **M. R.** bűnösségét maradandó fogyatékossgot okozó ittas járművezetés büntetében megállapította; **M. R.** az alperesnél rendelkezett kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással.

Az I. rendű felperes részére - akinek a tulajdonát képező gépjármű totálkáros lett - az alperes összesen 599 000 Ft-ot fizetett meg. Az I. rendű felperes oldalán az általa megvásárolt új gépjármű tulajdonjogának megszerzésével összefüggésben további 47 882 Ft költség merült fel.

A felperesek módosított keresetükben az alperest

- az I. rendű felperes javára 47 882 Ft kártérítés és ennek 2006. november hó 19. napjától járó késedelmi kamata,
- a II. rendű felperes javára 799 150 Ft vagyoni és 5 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés és ezek 2006. november hó 18. napjától számított késedelmi kamata

megfizetésére kérték kötelezni.

Alperes a keresetet kizárólagösszagszerűségében vitatta, így az ápolás-gondozás ellenértékeként 42 500 Ft-ot, a háztartási kisegítő költségeként 39 000 Ft-ot ismert el csupán.

Az elsőfokú bíróság a 31. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül az I. rendű felperesnek 47 882 Ft tőkét és ez után 2007. április hó 14. napjától járó késedelmi kamatát, valamint a II. rendű felperesnek 2 427 818 Ft tőkét, és ebből 427 818 Ft után 2007. február hó 19. napjától, míg 2 000 000 Ft után 2006. november hó 19. napjától járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan pedig a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az

alperesnek 15 napon belül 50 000 Ft perköltséget, továbbá kötelezte az alperest, hogy fizessen meg külön felhívásra az államnak 148 600 Ft eljárási illetéket, valamint a B. Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalának 55 050 Ft előlegezett költséget azzal, hogy a további 207 300 Ft illetéket az állam viseli.

Határozatának indokolása szerint az I. rendű felperes oldalán a balesetben totálkárossá vált személygépkocsi helyébe lépő új gépkocsi megvásárlásával 47 882 Ft költség merült fel, amely szoros okozati összefüggésben áll a bekövetkezett gépjárműkárrel, ezért kötelezte az alperest ennek megfizetésére.

A II. rendű felperes által elszenvedett maradandó egészségkárosodással járó sérülések miatt hat hónapig feljavított élelmezés volt indokolt, aminek költségét az elsőfokú bíróság az alperes által elismert 45 000 Ft-ban határozta meg, mivel ezt meghaladó kiadást a II. rendű felperes nem bizonyított.

A szakértői vélemény szerint a II. rendű felperes számára három hónapra volt indokolt ápoló, illetőleg gondozó igénybevétele napi négy órában, ebben az időszakban ugyanis a II. rendű felperes a tisztálkodásban és öltözködésben is ellátásra szorult, amit **B. Gy., L. I.** és **L. I.-né** tanúk vallomása is alátámasztott. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság az ápolás-gondozás időtartamát a szakértői vélemény alapján, míg annak 800 Ft/óra díját a Szociális Szolgáltató Központ igazolása alapján állapította meg összesen 288 000 Ft-ban, míg öt hónapra napi két órában igénybe vett kisegítő költségét összesen 240 000 Ft-ban. A tanúvallomások az alperes védekezésével szemben egyértelműen alátámasztották, hogy a II. rendű felperes gyógyulása elhúzódó volt, tehát valóban felmerültek ebben az időtartamban az ápolás, gondozás, s a háztartási kisegítő igénybevételevel járó költségek. A II. rendű felperes betegségének ideje nagyrészt téli időszekekre esett, ezért a gáz- és villanyszámla költségeként 21 000 Ft, valamint a kórházi tartózkodással kapcsolatos költségként 8 000 Ft, a közeli hozzátartozóik látogatási költségeként összesen 50 818 Ft, a baleset során megsérült ruházat és szemüveg értékeként 34 200 Ft megtérítésére is köteles. A vagyoni károk megtérítéseként ezért 427 818 Ft és kamatai megfizetésére kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest a II. rendű felperes javára.

A II. rendű felperes által igényelt 5 000 000 Ft-tal szemben 2 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés talált alkalmasnak az elsőfokú bíróság az egészséghez való jog megsértésének ellensúlyozására.

A II. rendű felperest az alperes nagyobb arányú pernyertessége miatt kötelezte az elsőfokú bíróság a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére. Az alperes a pervesztessége arányában köteles a le nem rótt kereseti illetéket megtéríteni, továbbá a szakértői bizonyítással felmerült költség megfizetésére ugyancsak ő köteles, mert a szakértői vélemény a felperesi kereseti igényét alátámasztotta és az alperes a jogalapot nem is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű felperes és az alperes egyaránt fellebbezést terjesztettek elő.

A II. rendű felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a javára megállapított marasztalás tőkeösszegének 2 692 018 Ft-ra történő felemelését kérte azzal, hogy ebből 692 018 Ft után köteles az alperes 2007. február hó 19. napjától a késedelmi kamatfizetésre. Kérte továbbá mellőzni a perköltség fizetésére vonatkozó kötelezettségét annak kimondása mellett, hogy a felek a saját költségeiket maguk viselik. Fellebbezése indokaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság számítási hibát vétett, amikor az 5-10. tételszám alatti károk együttes összegét 692 018 Ft-tal szemben 427 818 Ft-ban határozta meg, emiatt indokolt a marasztalás tőkeösszegének a felemelése. Álláspontja szerint a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak nem őt kellett volna perköltség fizetésére köteleznie, hanem arról kellett volna rendelkeznie, hogy a felek maguk viselik a saját költségeiket.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a részbeni megváltoztatását és az ápolás-gondozással, valamint a kisegítővel kapcsolatban felmerült költség leszállítását kérte 89 500 Ft-ra. Sérelmezte, hogy a II. rendű felperes javára a felemelt keresete szerint mind az ápolás-gondozással, mind a kisegítéssel összefüggésben, és annak teljes időtartamára egységesen 800 Ft/óra díj került meghatározásra, mert egyrészt a II. rendű felperes az állapotának javulásával párhuzamosan egyre szűkebb körben szorult segítségre, másrészt a hozzátartozók által végzett tevékenység esetében nem lehet kiindulási alap a hivatásszerűen ezzel foglalkozó szolgáltatók által alkalmazott díj, mert például azt számos adó- és járulék terheli.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű felperes keresetére, valamint a II. rendű felperes nem vagyoni kárigényére vonatkozó rendelkezéseit. Az ítélet tábla a felperes fellebbezését alaposnak, az alperes fellebbezését pedig alaptalannak találta a következők szerint:

Helytállóan hivatkozott arra a II. rendű felperes, hogy az elsőfokú bíróság által az 5-10. tételszámok alatt megítélt vagyoni károk együttes összege 692 018 Ft, szemben az elsőfokú bíróság által meghatározott 427 818 Ft-tal, miáltal a II. rendű felperesnek járó kártérítés összege is összesen 2 692 018 Ft.

Az elsőfokú bíróság ítélete többszörös számítási hibával volt terhelt, ugyanis a közeli hozzátartozók látogatásának összes költsége sem 50 818 Ft, hanem 55 818 Ft volt. Itt jegyzi meg az ítélet tábla, hogy a II. rendű felperes is helytelenül szerepeltette ezek összegét a fellebbezésének indokolásában, az ott írtak szerint az ugyanis összesen 56 818 Ft lenne (az elírásra konkrétan a **B. Gy.** oldalán meghatározott látogatási költségnél - 15 560 Ft helyett 16 560 Ft - került sor), továbbá az alperes fellebbezése is számítási hibával volt terhelt, mert a részéről fellebbezett érték nem 528 000 Ft, mint az ápolás-gondozás, valamint a háztartási kisegítés költségeinek együttes összege, hanem ennek és az általa elismert 89 500 Ft-nak a különbözete, azaz 438 500 Ft volt.

Az ápolás-gondozás, valamint a kisegítés időtartamát az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, ugyanis a II. rendű felperes ezzel összefüggő tényelődását a beszerzett

igazságügyi orvosszakértői vélemény és a 2009. október hó 6. napján megtartott tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása egyaránt alátámasztotta. Ezzel összefüggésben alaptalanul sérelmezte az alperes, hogy a II. rendű felperes állapotának javulásával párhuzamosan nem került értékelésre, miszerint a II. rendű felperes egyre szűkebb körben szorult segítségre. Ezzel ellentétesen az alperes által hiányolt differenciálás megtörtént, ugyanis három hónap időtartamra napi négy óra ápolás-gondozást, továbbá öt hónap időtartamra két óra háztartásban végzett kisegítést talált indokoltnak az elsőfokú bíróság, így az ezzel összefüggésben elszámolt napi időszükséglet - először 4 + 2, majd csupán 2 óra - igazodik a II. rendű felperes állapotának a javulásához, és az egyre nagyobb önállóságához. A II. rendű felperes részére nyújtott ápolás és kisegítés ezt meghaladó differenciálásának szükségessége sem a szakvéleményből, sem a tanúvallomásokból, sem pedig további bizonyítékból vagy a perben rendelkezésre álló adatból nem következik.

Alaptalanul kifogásolta azt is az alperes, hogy az elsőfokú bíróság az óradíj meghatározása során nem a k.-i Szociális Szolgáltató Központ által közölt 575 Ft/óra díjat vette alapul, mert az eleve számol az önkormányzati támogatással, márpedig az a rehabilitációs intézményekben és a rehabilitációs célú lakóotthonokban ellátott személyeknek jár, így a II. rendű felperes esetében nem lehet mérvadó, ahogy nincs adat arra sem, hogy ő a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján igénybe vehető bármely formájú ellátásra jogosult lett volna a perbeli káreseménnyel összefüggésben. A viszonyítási alapként elfogadott 825 Ft/óra díj az önköltségi árat takarja, így az nem azonos az alperes által a fellebbezésében hivatkozott professzionális szolgáltatók által alkalmazott díjjal, ami egyrészt profitorientált módon kerül meghatározásra, másrészt azt emiatti többletadók is terhelik, pl. a társasági adó. Ezen körülményekhez képest nem tekinthető eltúlzottnak az elsőfokú bíróság részéről a II. rendű felperes által megjelölt összegben elfogadott óradíj.

Arra az alperes a fellebbezésében eredménnyel nem hivatkozhatott, hogy nem bizonyított, miszerint a hozzátartozók részére az általuk elvégzett munka ellenértéke ténylegesen kifizetésre került-e, mert a hozzátartozók a részükről nem a károkozó, és nem is az érte helytállni köteles alperes személyére, hanem a felperessel fennálló rokoni kapcsolatokra tekintettel nyújtottak segítséget, ezért ha ténylegesen annak ellenértéke nem is került kifizetésre, ez a körülmény az alperes javára nem szolgálhat.

A leírtak miatt az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes marasztalásának tőkeösszegét felemelte a fellebbezésnek megfelelően a késedelmi kamatra is kiterjedően. Alappal hivatkozott a II. rendű felperes arra, hogy a Pp. 81.§-a (2) bekezdése alkalmazásának helye lett volna, ugyanis a per bírói mérlegeléstől függő kártérítésre irányult, és ugyan az elsőfokú bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt meg, de a követelt összeg - figyelemmel a II. rendű felperes 46, 42%-os pernyerési arányára - nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak. Mivel a II. rendű felperes a fellebbezésében annak a - egyébiránt a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésében írt - szabálynak az alkalmazását kérte, hogy mindegyik fél maga viselje a saját költségét, ezért a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között az ítélet tábla sem kötelezhette az alperest a Pp. 81. §-ának (2) bekezdésében írtaknak megfelelően a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére a II. rendű felperes javára,

hanem akként rendelkezett (mert a többen a kevesebb benne foglaltatott), miszerint mindegyik fél maga viseli a saját költségét. Az ítéltábla a megváltozott pernyertességi arányok miatt - mivel a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján ebben a kérdésben nem kötötték - kötelezte a nagyobb arányban pervesztes alperest az ehhez igazodó le nem rótt kereseti illeték megtérítésére, amely egyrészt az I. rendű felperessel szembeni pervesztességre jutó 2 900 Ft, másrészt a II. rendű felperessel szembeni pervesztességhez igazodó 161 545 Ft összegű illetékből áll.

Az alperes a fellebbezési eljárásban mind a II. rendű felperes, mind a saját fellebbezése vonatkozásában pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró II. rendű felperes javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg, a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul.

A II. rendű felperes részéről le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a pervesztes alperes a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni. Az ítéltábla észlelte, hogy az alperes az általa fellebbezett érték helytelen meghatározása miatt a 26 300 Ft összegű fellebbezési eljárási illetékhez képest további 5 700 Ft illetéket szükségtelenül rótt le, ezért azt az előbbiek szerint megtérítendő 15 900 Ft illeték összegébe beszámította, s csupán a különbözetről jelentkező 10 200 Ft illeték megtérítésére kötelezte őt.

Debrecen, 2010. július hó 7. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, dr. Riczu András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -